

Schatgraven...

DATUM	26 juli 2020
VOORGANGERS	René Dinklo o.p.
EERSTE LEZING	Uit het boek 1 koningen 3, 5 – 12
EVANGELIE	In de woorden van Matteüs 13, 44 – 52

OVERWEGING

Beste mensen, zusters en broeders,

Wie van u was als kind niet gefascineerd door het idee om een schat te kunnen vinden? Ik denk zeer velen.

Ik kan mij herinneren dat ik het als kind mooi vond om schatkaarten te maken. Op vergeeld papier met kroontjespen en inkt schreef ik aanwijzingen op waar een schat verborgen lag. En om de schatkaart nog authentiek te laten lijken, stak ik de schatkaart aan de zijkanten in vuur en vlam waardoor deze soms voortijdig in rook opging... Volwassenen houden die fascinatie. Er zijn genoeg mensen die vol passie met een metaaldetector het aardoppervlak aftasten gespannen wachtend op een signaal dat afgaat en dan begint de opwindning pas echt. Ook de tuin van het Mariaconvent in Berg en Dal waar ik woon, is een aantal jaren geleden afgetast door mensen met een metaaldetector. En wat lag verborgen in de grond van onze tuin?: Enkele onderdelen van een Jeep uit de Tweede Wereldoorlog en een Duitse helm die bij nader inzien toch een militaire po bleek te zijn. En soms duiken er - vooral in komkommertijd - verhalen op over bijvoorbeeld een trein met schatten die Hitler in een grot in Polen zou hebben laten rangeren. Maar ook het meedoen aan loterijen – voor velen een geliefd, maar ook frustrerend spel - is gebaseerd op het idee dat je kans hebt om een 'schat' te verkrijgen.

De bijbel zou de bijbel niet zijn als de schat uit ons evangeliieverhaal niet een materiële schat zou zijn, maar een schat in overdrachtelijke zin.

Koning Salomo uit onze eerste lezing krijgt letterlijk de keuze. Voor welke schat kiest hij? Menigeen zou kiezen voor materiële rijkdom, voor macht of een lang leven, maar Salomo vraagt om een opmerkelijke geest.

Een belangrijk onderdeel van het toenmalige koningschap bestond uit het oplossen van conflicten. Wijsheid is hierin zeer nuttig. Wanneer je recht kunt verschaffen en rechtvaardig bent en daarmee conflicten oplost, bind je mensen samen. Je helpt hiermee het hele volk vooruit.

Ikzelf heb een keer een volgende droom gehad. Ik droomde over een kluis waarvan de massieve deur langzaamaan geopend werd. Wat er in de kluis zat, ik kon het niet zien, maar vanuit die kluis kwam een enorme luchtstroom van warmte op mij af die mij wekenlang een extatisch gevoel opleverde. Een godservaring? Ik voelde mij in ieder geval aangeraakt door God.

Ik kom hier zo dadelijk nog even op terug. We gaan eerst even vissen.

De Nederlandse visserij met zijn grote schepen en efficiënte manieren van vissen, komt wel eens in opspraak. Dat is ook gebeurd over het vissen met sleepnetten. Het verwoest de zeebodem en je vist van alles mee op waarna je niet op zoek was. Als je niet oppast leidt het tot een ecologische ramp. Maar het idee van sleepnetten is kennelijk oud en komt al in de bijbel voor zoals we dat hoorden in het evangelieverhaal. De vangst vanuit het sleepnet kan worden gesplitst in goede en inferieure vissen. Het geeft voeding aan een oud en hardnekkig beeld alsof God de mensen zelf zou oordelen op een soort van bijtjesdag. Dat beeld is echter niet juist, want het is een omkering. Waar het om gaat is dat de mens zelf door zijn manier van leven zijn eigen oordeel bepaald. Het is de principiële keuze tussen – heel simpelweg – ikke ikke ikke en de mens kan stikken of de keuze om te bouwen aan rechtvaardigheid en gerechtigheid binnen je eigen mogelijkheden. Natuurlijk is de keuze niet geheel zwartwit. Het gaat om de richting die je kiest en kies je voor de goede richting dan zul je ook weleens falen en toch jezelf voorop zetten. Tekortschieten is onderdeel van de menselijke ervaring. Ook koning Salomo schoot weleens tekort!

Welke richting ben jij of ben ik ingeslagen?

Daar gaat het om. Sta stil bij de goede weg die je bent ingeslagen en probeer daaraan trouw te zijn tegen al je menselijk falen in. Zo ben je onderdeel van de goede vangst. Nu kun je de vraag stellen waarom je het geloof nodig hebt. Het kiezen voor de goede weg en leven volgens de goede weg, kun je toch ook doen zonder geloof? Tot op zekere hoogte is dat ook juist. Maar telkens kiezen voor het goede vraagt ook om een bron van waaruit deze beweging gevoed kan worden.

Ik kom terug op dat beeld van de langzaam opendraaiende kluisdeur in mijn droom. Wat kwam nu uit die kluisdeur tevoorschijn? Ik durf te zeggen dat het gaat om Gods overstromende bron van liefde. Die bron is een schat die werkelijk onbetaalbaar is en ons kan blijven voeden om het goede te doen.

Nu wij hier aanwezig zijn in kerk en klooster met als patroonheilige Thomas van Aquino durf ik daar de volgende woorden van Thomas aan toe te voegen: 'onze rijkdom ligt niet in wat we bezitten, maar in wat we ontvangen.'

Beste mensen, zusters en broeders,

Als thema voor deze viering heb ik gekozen voor het werkwoord 'schatgraven'.

Schatgraven in spirituele zin is werken aan geloofsverdieping. Wanneer je daaraan blijft werken, zul je schatten vinden.

Amen.